

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 108/2018

(της διαδικασίας του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 25^η Οκτωβρίου του έτους δύο χιλιάδες δεκαοκτώ (2018) ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:00 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 & Κορνά Τράκα, στην Αθήνα όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** (εφεξής Αρχή) σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Πρόεδρος:** Καταπόδης Γεώργιος
2. Μέλη: Βαρδακαστάνης Κωνσταντίνος
Σταθακόπουλος Δημήτριος
Στυλιανίδου Μαρία
Χριστοβασίλη Ερωφίλη

Η Αντιπρόεδρος και ένα τακτικό μέλος δεν προσήλθαν λόγω δικαιολογημένου κωλύματος, ενώ λόγω καταφανούς απαρτίας δεν γεννήθηκε θέμα προσελεύσεως αναπληρωματικών μελών.

Γραμματέας: Αντωνοπούλου Μαρία, Π.Ε. Διοικητικού Οικονομικού

Εισηγήτρια: Θεοδωρακοπούλου Αναστασία, Οικονομολόγος, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά την διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη η εισηγήτρια Θεοδωρακοπούλου Αναστασία, η οποία αποχώρησε πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016, για την σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την προμήθεια μελανιών φωτοαντιγραφικών και

φωτοτυπικών μηχανημάτων για τις ανάγκες των υπηρεσιών της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας, συνολικού προϋπολογισμού 10.316,80€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.

Με το υπ' αρ. πρωτ. 297996/3819/01-10-2018 αίτημα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής Αρχή) που παρελήφθη στις 02-10-2018 (αρ. πρωτ. εισερχ. 5104), η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' (δδ) ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016, για την σύναψη σύμβασης προμήθειας μελανιών φωτοαντιγραφικών και φωτοτυπικών μηχανημάτων για τις ανάγκες των υπηρεσιών της συνολικού προϋπολογισμού 10.316,80€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., κατόπιν διενεργηθέντος ανοιχτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων του αρθ. 5 του ν. 4412/2016, στα πλαίσια του οποίου για ένα (1) εκ των εννέα (9) τμημάτων, ήτοι της Ομάδας 7 – Τόνερ Γνήσια δεν υπεβλήθη καμία προσφορά.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

1. Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και σχετικά έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

1.1. Με την με αρ. 173/09-11-2017 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας με θέμα «Έγκριση του ετήσιου προγράμματος προμηθειών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας 2018» (ΑΔΑ: 69ΒΖ7Λ6-ΖΕΝ) ορίσθηκαν τα εξής:

“[...] Η δαπάνη για την προμήθεια της γραφικής ύλης θα βαρύνει τον Προϋπολογισμό της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας έτους 2018, για την κάλυψη της οποίας έχουν εγγραφεί πιστώσεις ανά κωδικό αριθμό και περιφερειακή ενότητα ως εξής:

Ονομασία	Κ.Α.Ε. ΕΞΟΔΟΥ	Εγκεκριμένος 2018 ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	Εγκεκριμένος 2018 ΑΧΑΪΑΣ	Εγκεκριμένος 2018 ΗΛΕΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΑ
<i>Προμήθεια ειδών γραφικής ύλης και μικροεξοπλισμού εργαστηρίων κλπ.</i>	<i>1111.01</i>	<i>187.000,00</i>	<i>118.000,00</i>	<i>110.000,00</i>	<i>415.000,00</i>

1.2. Σύμφωνα με την με αρ. 424/01-03-2018 (ΑΔΑ: 6ΖΟ37Λ1-30Π) απόφασή της, η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας:

“Α) Εγκρίνει την διενέργεια ανοιχτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων και την κατάρτιση των όρων διακήρυξης για την: «Προμήθεια ειδών γραφικής ύλης και μελανιών φωτοαντιγραφικών και φωτοτυπικών μηχανημάτων για την κάλυψη των αναγκών των υπηρεσιών της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, συνολικού προϋπολογισμού έως του ποσού των 118.000,00 € συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α» με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής» και την έγκριση των επισυναπτόμενων τευχών του διαγωνισμού, ήτοι:

- Την διακήρυξη του ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού με τα παραρτήματα της.
- Την περίληψη διακήρυξης για την δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.Ε) και στον Ελληνικό τύπο.

Β) Συστήνει τη **επιτροπή Αποσφράγισης και Αξιολόγησης προσφορών** του Διαγωνισμού, κατόπιν κλήρωσης μεταξύ των υπαλλήλων οι οποίοι διαθέτουν τα τυπικά προσόντα, σύμφωνα με τις συνημμένες καταστάσεις και με βάση τα ισχύοντα στο άρθρο 26 του Ν.4024/2011 [...].

1.3. Ακολούθως, με την με αρ. πρωτ. 164113/7658/29-05-2018 διακήρυξη (ΑΔΑΜ 18PROC003179155 2018-05-31) προκηρύχθηκε δημόσιος ανοικτός διαγωνισμός άνω των ορίων για την ανάδειξη αναδόχου για την προμήθεια ειδών γραφικής ύλης και μελανιών φωτοαντιγραφικών και φωτοτυπικών μηχανημάτων για την κάλυψη των αναγκών των υπηρεσιών της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας, συνολικού προϋπολογισμού έως 118.000,00€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, σε εννέα (9) τμήματα, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.

Ως ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών ορίσθηκε η 31^η Μαΐου και ώρα 15:00 μ.μ. και ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών η 2^η Ιουλίου 2018 και ώρα 15:00 μ.μ.

1.4. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο “1.3 Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης” της διακήρυξης ορίσθηκαν τα εξής:

“[...] Αντικείμενο της σύμβασης είναι η ανάδειξη αναδόχου/ων για την «Προμήθεια ειδών γραφικής ύλης και μελανιών φωτοαντιγραφικών και φωτοτυπικών μηχανημάτων για την κάλυψη των αναγκών των υπηρεσιών της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας», συνολικού προϋπολογισμού 118.000,00 € με Φ.Π.Α. (95.161,29 € χωρίς Φ.Π.Α.) και κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, ανά Ομάδα Ειδών, με την προϋπόθεση η προσφορά να μην υπερβαίνει την προϋπολογισθείσα δαπάνη για το σύνολο των ειδών κάθε ομάδας. [...].

Ο Προϋπολογισμός της ζητούμενης προμήθειας αναλύεται ως εξής:

Η παρούσα σύμβαση υποδιαιρείται σε εννέα (9) ομάδες:

ΟΜΑΔΕΣ	Κ.Α.ΕΙΑ	ΦΠΑ 24%	ΣΥΝΟΛΟ
ΟΜΑΔΑ 1-ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ (ΧΑΡΤΙ)	14.730,50	3.535,32	18.265,82
ΟΜΑΔΑ 2-ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ (ΕΙΔΗ ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗΣ)	6.742,50	1.618,20	8.360,70
ΟΜΑΔΑ 3-ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ (ΦΑΚΕΛΛΟΙ ΑΛΛΗ/ΦΙΑΣ)	4.590,40	1.101,70	5.692,10
ΟΜΑΔΑ 4-ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ (ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΙΔΗ)	19.482,89	4.675,89	24.158,78
ΟΜΑΔΑ 5-TONER ΓΝΗΣΙΑ	18.134,00	4.352,16	22.486,16
ΟΜΑΔΑ 6-TONER ΓΝΗΣΙΑ	4.471,00	1.073,04	5.544,04
ΟΜΑΔΑ 7-TONER ΓΝΗΣΙΑ	8.320,00	1.996,80	10.316,80

ΟΜΑΔΑ 8-TONER ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ	16.590,00	3.981,60	20.571,60
ΟΜΑΔΑ 9-ΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΕΦΑΛΕΣ -ΓΝΗΣΙΑ	2.100,00	504,00	2.604,00
	95.161,29	22.838,71	118.000,00

Προσφορές υποβάλλονται για οποιαδήποτε από τις ομάδες αλλά για το σύνολο των ειδών της συγκεκριμένης ομάδας. [...].

1.5. Περίληψη της με αρ. πρωτ. 164113/7658/29-05-2018 και ΑΔΑΜ 18PROC003179155 2018-05-31 διακήρυξης απεστάλη ηλεκτρονικά προς δημοσίευση στην Ε.Ε.Ε. στις 29-05-2018 και δημοσιεύτηκε στις 30-05-2018 με κωδικό 2018/S 101-230442. Συνακόλουθα, η εν λόγω διακήρυξη αναρτήθηκε στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) την 31-05-2018 και ώρα 08:57 με αριθμό συστήματος 58148, στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ (ΑΔΑ: 782Σ7Λ6-460) και στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.pde.gov.gr. Περίληψη δε αυτής δημοσιεύτηκε στον εθνικό τύπο στην εφημερίδα: “ΠΡΩΪΝΗ ΓΝΩΜΗ” (ημερ. δημ. 01-06-2018).

2. Στις 06-07-2018 η αρμόδια Επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού, η οποία ορίστηκε με την με αριθ. 950/2018 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, συνήλθε προκειμένου να προβεί στον έλεγχο των δικαιολογητικών και των τεχνικών προσφορών που υπεβλήθησαν στα πλαίσια του ανωτέρω διαγωνισμού, οπότε με το από την ως άνω ημερομηνία πρακτικό αποσφράγισης και αξιολόγησης προσφορών (1ο) διαπίστωσε τα εξής:

“[...] Κατατέθηκαν προσφορές των κάτωθι προμηθευτών ανά ομάδα:

α/α	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ	α/α ΟΜΑΔΑΣ
1	ΑΔΕΛΦΟΙ ΔΟΞΙΑΔΗ ΑΕ	6
2	ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΙΚ. ΧΡΗΣΤΟΣ	1,2,4
3	ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ & ΣΙΑ ΟΕ	5
4	ΛΥΜΠΕΡΑΤΟΥ ΡΟΥΜΠΙΝΗ ΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ	2,3,4,6,9
5	RETHINK Α.Ε.Β.Ε.	8
6	ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	1,2,3,8
7	Π ΚΑΙ Φ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΟΕ	1,2,3,4

“[...] Η επιτροπή αφού έλαβε υπόψη της όλα τα στοιχεία, τους όρους και τις προδιαγραφές της διακήρυξης, και αφού οι προσφορές είναι σύμφωνες με τους όρους και τις προϋποθέσεις της υπ. αριθ. πρωτ. 164113/7658/29.5.2018 Διακήρυξης (ΑΔΑ: 782Σ7Λ6-460)

Προτείνει ομόφωνα

Α) Την αποδοχή των προσφορών των κάτωθι εταιρειών ανά ομάδα:

	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ	Α/Α ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	α/α ΟΜΑΔΑΣ
1	ΑΔΕΛΦΟΙ ΔΟΞΙΑΔΗ ΑΕ	100510	6
2	ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΙΚ. ΧΡΗΣΤΟΣ	99358	1,2,4

3	ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ & ΣΙΑ ΟΕ	101922	5
4	ΛΥΜΠΕΡΑΤΟΥ ΡΟΥΜΠΙΝΗ ΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ	101117	2,3,4,6,9
5	RETHINK A.E.B.E.	101873	8
6	ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	101393	1,2,3,8
7	Π ΚΑΙ Φ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΟΕ	102538	1,2,3,4

για τη συνέχεια της διαγωνιστικής διαδικασίας δηλαδή το άνοιγμα των οικονομικών προσφορών.

Β) Για την ομάδα 7 ο διαγωνισμός είναι άγονος, διότι δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά. [...]

2.1. Στη συνέχεια, η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, με την με αρ. 1855/11-09-2018 απόφασή της (ΑΔΑ: Ω3Τ57Λ6-ΠΗΞ) ενέκρινε το ως άνω πρακτικό αποσφράγισης και αξιολόγησης προσφορών της επιτροπής του διαγωνισμού (1^ο) και κήρυξε τον διαγωνισμό ως άγονο για την ομάδα 7, διότι ως προς αυτήν δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά.

2.2. Η αναθέτουσα αρχή, με το με αρ. πρωτ. 292746/13331/26-09-2018 έγγραφο του Προέδρου της Οικονομικής Επιτροπής βεβαιώνει ότι: “[...] δεν έχει κατατεθεί οποιαδήποτε ένσταση - προσφυγή, είτε ασφαλιστικά μέτρα και λοιπά ένδικα βοηθήματα κατά της υπ’αριθμ. 164113/7658/29.5.2018 (ΑΔΑ 782Σ7Λ6-460/ΑΔΑΜ 18PROC003179155) διακήρυξης και κατά της υπ’αριθμ. 950/2018 (ΑΔΑ 7ΘΛ47Λ6-ΝΝ1) απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της ΠΔΕ, αναφορικά με τον ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων για την «Προμήθεια ειδών γραφικής ύλης και μελανιών φωτοαντιγραφικών και φωτοτυπικών μηχανημάτων για την κάλυψη των αναγκών των υπηρεσιών της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, συνολικού προϋπολογισμού έως του ποσού των 118.000,00€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α» με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής.”

2.3. Η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, με την με αρ. 1926/27-09-2018 απόφασή της (ΑΔΑ: Ψ03Κ7Λ6-Θ25) ενέκρινε “την διενέργεια διαδικασίας ηλεκτρονικής διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 32 παρ.2 περ. α του Ν.4412/2016, για την ανάδειξη αναδόχου αναφορικά με την «Προμήθεια μελανιών φωτοαντιγραφικών και φωτοτυπικών μηχανημάτων για την κάλυψη των αναγκών των υπηρεσιών της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας», σε συνέχεια εν μέρει άγονου ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων (υπ’ αριθμ. 164113/7658/29.5.2018 - ΑΔΑ: 782Σ7Λ6460 διακήρυξη (α/α 58148), αναφορικά με μία ομάδα (ομάδα 7 - ΤΟΝΕΡ ΓΝΗΣΙΑ) εκ των αρχικώς εννέα (9) που είχαν προκηρυχθεί, συνολικού προϋπολογισμού μέχρι του ποσού των 10.316,80 € συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.”

3. Κατόπιν των ανωτέρω, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας με το υπ' αρ. πρωτ. 297996/3819/01-10-2018 έγγραφο-αίτημά της (αρ. πρωτ. εισερχ. 5104/02-10-2018) και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα, υπέβαλε στην Αρχή σχέδιο απόφασης προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης και

αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ (δδ) ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης για την σύναψη σύμβασης προμήθειας μελανιών φωτοαντιγραφικών και φωτοτυπικών μηχανημάτων για τις ανάγκες των υπηρεσιών της συνολικού προϋπολογισμού 10.316,80€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016, κατόπιν διενεργηθέντος ανοιχτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων του αρθ. 5 του ν. 4412/2016, στα πλαίσια του οποίου για ένα (1) εκ των εννέα (9) τμημάτων, ήτοι της Ομάδας 7 – Τόνερ Γνήσια δεν υπεβλήθη καμία προσφορά.

II. Νομικό πλαίσιο

4. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης, ορίζει τα ακόλουθα: «δδ) Οι αποφάσεις των αναθέτουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α'147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου [...]».

5. Η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» ορίζει: «Ο παρών νόμος θεσπίζει κανόνες: α) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 2 έως 221) [...]. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 έως 7, σε όλες τις συμβάσεις των περιπτώσεων α' και β', ανεξαρτήτως είδους και εκτιμώμενης αξίας αυτών, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις αυτού».

6. Το άρθρο 3 παρ. 1 και 2 του ίδιου νόμου ορίζει τα παρακάτω: «1. Το παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221) θεσπίζει κανόνες για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που πραγματοποιούνται από αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας αυτών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο παρόν άρθρο. 2. Διαδικασία σύναψης σύμβασης ή σύμβαση κατά την έννοια του παρόντος Βιβλίου είναι η απόκτηση, μέσω δημόσιας σύμβασης, από μία ή περισσότερες αναθέτουσες αρχές, έργων, αγαθών ή υπηρεσιών από οικονομικούς φορείς που επιλέγονται από τις εν λόγω αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως του κατά πόσον τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες προορίζονται για την εξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος».

7. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ίδιου νόμου: «Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα:

[...] γ) 221.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α', [...]"

8. Το άρθρο 27 "Ανοικτή διαδικασία (άρθρο 27 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)" ορίζει ότι: "1. Στις ανοικτές διαδικασίες, κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλλει προσφορά στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού. Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών ανέρχεται σε 35 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της προκήρυξης σύμβασης, υπό την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 60 και του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 67. Η προσφορά συνοδεύεται από τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από την αναθέτουσα αρχή. [...] 4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συντημήσει κατά πέντε ημέρες την προθεσμία παραλαβής των προσφορών που ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 όταν αποδέχεται την υποβολή προσφορών με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 και την παράγραφο 5 του άρθρου 22 και το άρθρο 37. [...]"

9. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ίδιου νόμου, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι: "2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις:

α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία είτε δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής είτε καμία από τις υποβληθείσες προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής δεν είναι κατάλληλη, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιαδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή μετά από αίτημά της

Μη κατάλληλη θεωρείται μία προσφορά όταν είναι άσχετη με τη σύμβαση και αδυνατεί προδήλως, χωρίς να τροποποιηθεί ουσιαστικά, να ανταποκριθεί στις ανάγκες και τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής, όπως προσδιορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.

Μη κατάλληλη θεωρείται μία αίτηση συμμετοχής όταν στο πρόσωπο του οικονομικού φορέα συντρέχει υποχρεωτικός ή δυνητικός λόγος αποκλεισμού, σύμφωνα με το άρθρο 73 ή όταν αυτός δεν πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που έχει θέσει η αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77 [...]"

ΙΙΙ. Νομική Εκτίμηση

10. Το υπό εξέταση αίτημα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμηθειών με την έννοια της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 8 του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 8 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης

προμηθειών προϋπολογισθείσας αξίας 10.316,80€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., που αποτελεί άγνοιο τμήμα προηγηθέντος ανοιχτού διαγωνισμού άνω των ορίων προϋπολογισθείσας αξίας 118.000,00€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. και αφορά στην προμήθεια ειδών γραφικής ύλης, ως προς τα οποία έχουν εγγραφεί συνολικά στον προϋπολογισμό του έτους 2018 της αναθέτουσας αρχής πιστώσεις ύψους 415.000,00€, προκύπτει ότι συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ' υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

11. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και ήδη στα παρόμοιου περιεχομένου άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

12. Η αναθέτουσα αρχή επικαλείται, με το υπό κρίση αίτημά της, τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016, ως προς το τμήμα του προηγηθέντος διαγωνισμού στο οποίο δεν υπεβλήθη καμία προσφορά, ήτοι της Ομάδας 7 – Τόνερ Γνήσια της με αρ. 164113/7658/29-05-2018 διακήρυξης.

13. Ειδικότερα, με τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016 παρέχεται η δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να συνάπτουν συμβάσεις με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, με τις κάτωθι προϋποθέσεις: α) να έχει προηγηθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, β) να μην έχει υποβληθεί κατά την ανωτέρω νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές να μην κρίνεται κατάλληλη ή να μην υπάρχει κανείς υποψήφιος και γ) να μην τροποποιούνται ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης κατά την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση. δ) Επιπλέον, προϋποθέτει ότι σε περίπτωση σχετικού αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει να προβεί στη διαβίβαση προς αυτήν, σχετικής εκθέσεως.

Επισημαίνεται ότι σχετικά με την ως άνω α) προϋπόθεση, όπως παγίως έχει κριθεί, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατ' εφαρμογή των προαναφερομένων διατάξεων, συνέχεται άμεσα με τον προηγηθέντα αυτής διαγωνισμό, με συνέπεια η μη νομιμότητα της υποκείμενης διαγωνιστικής διαδικασίας να καθιστά παρακολουθηματικά παράνομη στο σύνολό της και τη συγκεκριμένη διαδικασία (ΕΣ-Πράξη 215/2012-Ζ'Κλιμάκιο, ΕΣ-Αποφ. VI Τμ. 466/2011, 1249/2011, 29/2012, 408/2012, 600/2012 και 935/2013).

14. Εν προκειμένω, από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου της υπό κρίση υπόθεσης, προκύπτουν τα εξής:

14.1. Ως προς την προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας:

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, με την με αρ. πρωτ. 164113/7658/29-05-2018 διακήρυξη διενήργησε δημόσιο ανοικτό διαγωνισμό άνω των ορίων για την προμήθεια ειδών γραφικής ύλης και μελανιών φωτοαντιγραφικών και φωτοτυπικών μηχανημάτων για την κάλυψη των αναγκών των υπηρεσιών της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας συνολικού προϋπολογισμού έως 118.000,00€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. σε εννέα (9) τμήματα, στα πλαίσια του οποίου για ένα (1) τμήμα δεν υπεβλήθη καμία προσφορά.

Από τα στοιχεία του υποβληθέντος φακέλου καθώς και τα στοιχεία της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων, ως προς την κατάρτιση των όρων της με αρ. πρωτ. 164113/7658/29-05-2018 διακήρυξης, την τήρηση των όρων δημοσιότητας και τη διενέργεια της διαδικασίας του διαγωνισμού με αριθμό συστήματος 58148, δεν διαπιστώθηκαν ουσιώδεις νομικές πλημμέλειες.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή, με το με αρ. πρωτ. 292746/13331/26-09-2018 έγγραφό της βεβαιώνει ότι *“[...] δεν έχει κατατεθεί οποιαδήποτε ένσταση - προσφυγή, είτε ασφαλιστικά μέτρα και λοιπά ένδικα βοηθήματα κατά της υπ'αριθμ. 164113/7658/29.5.2018 (ΑΔΑ 782Σ7Λ6-460/ΑΔΑΜ 18PROC003179155) διακήρυξης και κατά της υπ' αριθμ. 950/2018 (ΑΔΑ 7ΘΛ47Λ6-ΝΝ1) απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της ΠΔΕ, αναφορικά με τον ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων [...]”*. (Ιστορικό υπό 2.2).

14.2. Ως προς τη μη υποβολή προσφορών ή την υποβολή μη κατάλληλων προσφορών

Σύμφωνα με το από 06-07-2018 πρακτικό αξιολόγησης δικαιολογητικών και τεχνικών προσφορών της Επιτροπής του διαγωνισμού (1ο) καθώς και την με αρ. 1855/11-09-2018 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, με την οποία εγκρίθηκε το ως άνω πρακτικό, στον διενεργηθέντα διαγωνισμό ως προς το αιτούμενο τμήμα (Ομάδα 7) της με αρ. 164113/7658/29-05-2018 διακήρυξης δεν υπεβλήθη καμία προσφορά, συνεπώς ο διαγωνισμός κηρύχθηκε άγονος ως προς αυτό (αναλυτικά Ιστορικό υπό 2 και 2.1).

14.3. Ως προς τη μη ουσιώδη τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης

Στο προσκομισθέν στην Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. σχέδιο απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, ρητώς αναφέρεται ότι κατά τη διαδικασία προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθ. 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016 για την ανάθεση της σύμβασης ως προς το αιτούμενο τμήμα, ήτοι της Ομάδας 7: Τόνερ Γνήσια, δεν θα τροποποιηθούν ουσιωδώς οι όροι που τέθηκαν με τη με αρ. 164113/7658/29-05-2018 διακήρυξη του προηγθέντος ηλεκτρονικού ανοικτού διαγωνισμού.

15. Εν όψει των ανωτέρω εκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016 για την ανάθεση σύμβασης προμήθειας μελανιών φωτοαντιγραφικών και φωτοτυπικών μηχανημάτων της

Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, συνολικού προϋπολογισμού 10.316,80€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., κατόπιν διενεργηθέντος ανοιχτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων του αρθ. 5 του ν. 4412/2016, στα πλαίσια του οποίου για ένα (1) εκ των εννέα (9) τμημάτων, ήτοι της Ομάδας 7 – Τόνερ Γνήσια, δεν υπεβλήθη καμία προσφορά.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. **ομόφωνα** αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης, επί του αιτήματος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση για την ανάθεση σύμβασης προμήθειας μελανιών φωτοαντιγραφικών και φωτοτυπικών μηχανημάτων για τις ανάγκες των υπηρεσιών της, προϋπολογισμού 10.316,80€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., ως προς τα οποία ο προηγηθείς ηλεκτρονικός διαγωνισμός απέβη άγονος (Ομάδα 7 – Τόνερ Γνήσια), κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' και με τον όρο της μη ουσιώδους τροποποίησης των όρων της διακήρυξης του διαγωνισμού που προηγήθηκε, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 25 Οκτωβρίου 2018

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Πρόεδρος

Καταπόδης Γεώργιος